

ВПЛИВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ НА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Воропасва О.В.

Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

Соціальний аспект значущості туризму полягає в його позитивному впливі на регіони та місцеві громади шляхом покращання комунікаційних систем, забезпечення робочими місцями, розвитком культури й освітнього рівня місцевого населення. У деяких регіонах, віддалених від промислових і культурних центрів, тільки туризм спроможний виконувати ці функції.

Сталий розвиток туризму – це такий напрям (альтернативний варіант) розвитку туристичної галуззі, який дозволяє задовольнити економічні, соціальні і естетичні потреби людини у теперішньому часі, при цьому враховує інтереси самої туристської дестинації, не запобігає шкоди біологічному різноманіттю і системам життєзабезпечення та дозволяє зберегти історико-культурні та екологічні цінності для майбутніх поколінь.

Метою сталого розвитку туризму як складової цілісної парадигми розвитку суспільства є розробка механізмів управління туристичною галуззю, заснованих на збалансованій єдності економічних, соціальних (у тому числі демографічних) і екологічних характеристик задля загальноекономічного прогресу.

До особливостей сталого туризму можна віднести наступні: не перевищуються гранично допустимі рекреаційні навантаження; розвиток туризму ретельно планується, контролюється; використовується екологічний транспорт при обслуговуванні туристів та «замкнуті» екотехнології; харчування туристів здійснюється в основному за рахунок продуктів місцевого виробництва; туристична діяльність є додатковим джерелом для фінансування територій, що охороняються, або природоохоронних заходів; учасники турів беруть посильну участь в природоохоронній діяльності (волонтерський туризм); зберігаються місцеві культурні традиції дестинації, звичаї; переважно використовується місцева робоча сила; доходи від туристичної діяльності отримують різні соціальні групи, при цьому збереження природного середовища стає економічно вигідним для місцевого населення; доходи від туризму не вилучаються цілком з місцевого бюджету, а сприяють його наповненню, підтримці місцевої економіки.

Науковці різних країн світу і високопосадовці ООН неодноразово підкреслювали важливість використання потенціалу туризму для досягнення цілей соціального і економічного розвитку, що відомі як Цілі розвитку тисячоліття (ЦРТ), і сприяння досягненню сталого розвитку суспільства. Наприклад, шляхом поліпшення базової інфраструктури і всебічного залучення місцевих громад туризм може сприяти зниженню рівня бідності, – першої з восьми ЦРТ. Надання можливості залучення таких зовнішніх джерел доходів та справедливому їх розподілі всередині громади в туристично-привабливій місцевості у першу чергу сприятиме покращенню якості життя місцевого населення.

Під час Генеральної асамблеї ЮНВТО 10 жовтня 2011 р. в м. Кенджу (Республіка Корея) близько 70 міністрів з усіх регіонів світу погодилися на стимулювання такої політики в сфері туризму, яка була б направлена на досягнення ЦРТ до 2015 р. Паралельно з цим, було підкреслено здатність туризму сприяти побудові «більш безпечного, справедливого, «зеленого» і процвітаючого світу для всіх» [1].

Туристична діяльність при належному плануванні позитивно впливає на дестинацію, та сприяє підвищенню якості життя населення:

- виступає додатковим джерелом доходів для місцевого населення;
- дозволяє диверсифікувати економічні види діяльності в дестинації;
- надає нові робочі місця та збільшує можливості для місцевого населення;
- туризм є дієвим каталізатором відновлення традицій певної місцевості, підтримання та розвитку місцевої культури;
- підвищує рівень освіти та кваліфікацію місцевого населення з метою підвищення якості послуг що надаються туристам в дестинації;
- дозволяє розвивати мікро-, малий та середній бізнес;
- зменшує ізоляваність місцевості за рахунок поліпшення транспортної інфраструктури, появи ІТ технологій та сучасних засобів комунікації;
- поліпшує якість та доступність різних послуг у т.ч. медико-санітарних.

Дохід від туристичної діяльності розподіляється таким чином:

1. Дохід, що залишається в регіоні (та його частина, що необхідна для позитивної зміни якості життя населення дестинації): дохід місцевих підприємців, власників об'єктів інфраструктури; заробітна платня місцевого персоналу; дохід від реалізації продуктів харчування місцевого виробництва; дохід від реалізації сувенірної продукції місцевого виробництва; плата за підтримання об'єктів інфраструктури та екологічного стану місцевості;
2. Дохід, що витікає з регіону: дохід іноземних інвесторів та ТНК; витрати іноземних турагентств на розробку турпродукту, маркетинг та рекламу, трансфер до дестинації; витрати на імпорт продуктів харчування, енергії, технологій, систем комунікації, висококваліфікованих кадрів, промислові товари, послуги.

1. Девятнадцата сесія Кенджу (Респ. Корея), 8-14 окт. 2011 г. Пункт 10 с) предварительной повестки дня: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // http://dtxqt4.w60xqpw.cloudfront.net/sites/all/files/pdf/a19_10_c_hr_situation_of_the_org_ref_doc_r.pdf